

# Přístupnost webů institucí státní správy

## Analytická studie Dobrého webu

### Obsah

|                                                                         |   |
|-------------------------------------------------------------------------|---|
| Abstrakt .....                                                          | 1 |
| Informace o zpracovateli .....                                          | 1 |
| Kontakt .....                                                           | 1 |
| Přístupnost webu obecně .....                                           | 2 |
| Přístupnost webů státní správy .....                                    | 2 |
| Jak testování probíhalo? .....                                          | 2 |
| Testovací kritéria .....                                                | 2 |
| Jak byly weby hodnoceny? .....                                          | 3 |
| Výsledky testovaných kritérií .....                                     | 3 |
| 1. Odkazy jsou správně odlišené od ostatního textu .....                | 3 |
| 2. Alternativní textové popisky u netextových prvků .....               | 4 |
| 3. Titulek stránky informuje o jejím obsahu .....                       | 5 |
| 4. Prvky tvořící nadpisy jsou správně označeny .....                    | 6 |
| 5. Text na stránce si může uživatel sám libovolně zvětšit .....         | 7 |
| 6. Zobrazení obsahu stránky není závislé na javascriptu či flashi ..... | 8 |
| Shrnutí výsledků .....                                                  | 9 |

### Abstrakt

Stejně jako veřejné budovy, měly by i webové stránky úřadů a dalších veřejných institucí mít bezbariérový přístup pro zdravotně postižené uživatele. I v ČR už se blíží platnost zákona, který od webů státní správy a místní samosprávy bezbariérovou přístupnost požaduje. Proto jsme se podívali, jak je na tom 19 významných webů státní správy ČR s přístupností.

Zjistili jsme, že bezbariérovost je pro webmastery státní správy zřejmě neznámým pojmem. Až na několik výjimek se dají testované weby označit za absolutně nepřístupné. 11 z 19 webů zcela nevyhovělo ani polovině testovaných pravidel. 12 webů předpokládá u svých návštěvníků perfektní zrak, 10 webů své návštěvníky považuje spíše za lovce pečlivě ukrytých odkazů, než za uživatele hledající informace.

### Informace o zpracovateli

Tuto studii zpracoval ve dnech 22. - 30. listopadu 2004 tým konzultantů projektu Dobrý web (<http://www.dobryweb.cz>). Držitelem autorských práv k tomuto dokumentu je zhotovitel, tedy společnost Internet Info, s.r.o., provozovatel projektu Dobrý web. Všechna práva vyhrazena.

### Kontakt

David Špinar, vedoucí projektu Dobrý web  
Internet Info, s.r.o.  
Durychova 101, 142 00 Praha 4  
tel: +420 244 003 110, fax: +420 244 003 220  
e-mail: [spinar@iinfo.cz](mailto:spinar@iinfo.cz)  
<http://www.dobryweb.cz/>

## **Přístupnost webu obecně**

Přístupný, neboli bezbariérový web je takový web, který neklade uživateli žádné překážky v přístupu k obsahu. Takový web dokáže poskytnout plnohodnotnou informaci každému, nezávisle na jeho zdravotním stavu či technickém vybavení. Z přístupného webu získá veškeré informace i člověk nevidomý, hluchý, pohybově omezený nebo uživatel zastaralého počítače či naopak moderního mobilního zařízení.

## **Přístupnost webů státní správy**

Weby státní správy by měly být přístupné už ze své podstaty. Jejich účelem je poskytovat občanům informace, a sice všem a bez rozdílu. Zatímco pro komerční weby může znamenat nepřístupnost „jen“ nižší zisky, u webů státní správy se bude jednat o nedodržení zákona. Přístupnost těchto webů je totiž vyžadována novelou Zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy.

Taková je teorie. Weby státní správy musí být přístupné. Otestovali jsme, jak to vypadá v praxi.

## **Jak testování probíhalo?**

Testování proběhlo ve dnech 22. – 24. 11. 2004. Testu byly podrobeny oficiální weby všech 15 ministerstev, web Poslanecké sněmovny, Senátu, Vlády a Hradu, celkem tedy 19 webů. Až na jednu výjimku byla testování podrobena vždy titulní stránka webu a jedna další typická stránka, a to taková, na kterou vede odkaz z hlavního menu webu. Pro zabezpečení shodných podmínek pro všechny weby byla vybrána vždy stránka týkající se instituce samotné, typicky tedy stránka „O ministerstvu“, „O úřadu“ apod.

Výsledky testu byly u každého pravidla shrnuty do tabulky, která obsahuje název webu, ohodnocení a případné stručné seznámení s hlavními nedostatky, kvůli kterým bylo webu sníženo hodnocení.

## **Testovací kritéria**

Pro testování bylo zvoleno 6 kritérií. Jsou to pravidla, jejichž nedodržení působí zdravotně postiženým uživatelům největší problémy, ale používání webu významně ztěžují i většinové populaci. Zároveň je dodržení těchto pravidel snadné a nevyžaduje zvýšené náklady na tvorbu či správu webu. Jedná se o tato kritéria:

1. Odkazy jsou správně odlišené od ostatního obsahu
2. Netextové prvky (např. obrázky nebo flashe) mají svou textovou alternativu
3. Titulek stránky informuje o jejím obsahu
4. Prvky tvořící nadpisy jsou správně označeny
5. Text na stránce si může uživatel v prohlížeči sám zvětšit
6. Zobrazení obsahu stránky není závislé na javascriptu či flashi

## Jak byly weby hodnoceny?

Weby byly hodnoceny klasickým školním systémem, tedy známkováním v rozmezí 1 – 5 (1 je nejlepší výsledek, 5 nejhorší). Hodnocení nebylo nikterak přísné, nejhorší ohodnocení bylo možné získat pouze tehdy, pokud nebyl nalezen ani náznak dodržení daného pravidla.

## Výsledky testovaných kritérií

### 1. Odkazy jsou správně odlišené od ostatního textu

Na stránce se návštěvník orientuje pomocí odkazů. Odkazy musí být odlišené od okolního textu, a to nikoli pouze barvou. Obvykle návštěvník webu rozliší odkaz tak, že je buď zřejmé, že se jedná o navigační menu s odkazy nebo jsou odkazy podtržené, či jinak zvýrazněné.

**Proč a pro koho:** Odlišení odkazů je důležité pro každého návštěvníka webu. Umožňuje lepší orientaci, získání rychlého přehledu o obsahu webu pouze „prolétnutím“ odkazů. Barevné odlišení nestačí. Jednak nemusí být zcela zřejmé, že se nejedná jen o druh zvýraznění, ale o odkaz, jednak ne každý je vzhledem ke svému postižení nebo vybavení barvy schopen rozlišovat.

**Dobře:** Zcela správné je, pokud jsou všechny odkazy odlišené (podtržené) a zároveň žádný text, který není odkazem podtržený není.

**Špatně:** Zcela nedostačující je, pokud odkazy odlišené nejsou nebo pokud je stejným způsobem formátován i text, který odkazem není.

| Web        | Hodnocení | Poznámky                                                                                                    |
|------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| mdcr.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| mfcr.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| micr.cz    | 1         |                                                                                                             |
| mkcr.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| army.cz    | 4         | Část odkazů odlišená není. Část odkazů je odlišená podtržením, ale podtržený je i text, který odkazem není. |
| mmr.cz     | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| mpo.cz     | 1         |                                                                                                             |
| msmt.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| mzv.cz     | 3         | Část odkazů odlišená není.                                                                                  |
| mzcr.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| mze.cz     | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| mvcz.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| mpsv.cz    | 1         |                                                                                                             |
| justice.cz | 5         | Část odkazů odlišená není. V navigaci je shodným způsobem jako odkazy formátován text, který odkazem není.  |
| env.cz     | 1         |                                                                                                             |
| psp.cz     | 1         |                                                                                                             |
| senat.cz   | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |
| vlada.cz   | 1         |                                                                                                             |
| hrad.cz    | 5         | Odkazy nejsou odlišené.                                                                                     |

**Průměrná známka:** 3,58

10 webů z 19 odlišené odkazy vůbec nemá.

## 2. Alternativní textové popisky u netextových prvků

Každý netextový prvek stránky nesoucí informační hodnotu, např. obrázek, musí mít svou alternativní textovou hodnotu. Je to proto, že ne každý může obrázek vidět. Alternativní text může například přečíst hlasová čtečka nebo se v prohlížeči zobrazí místo obrázku, pokud obrázek samotný z nějakého důvodu uživateli dostupný není.

**Proč a pro koho:** Tento problém se zdaleka netýká jen uživatelů s omezenou schopností obrázky vidět. Hodně lidí si také zobrazování obrázků vypíná záměrně, kvůli rychlejšímu pohybu Internetem. Mnoho obrázků ale obsahuje důležitý text nebo jinou informaci, o kterou by uživatel ochuzen být neměl.

**Dobře:** Za zcela správné řešení bylo považováno, pokud všechny obrázky měly správně vyplněnou hodnotu textové alternativy. Hodnotila se pouze existence a relevance alternativního textu. Hodnocení tedy nebylo zhoršeno v případech, kdy alternativní text při vypnutí obrázků nebyl z nějakých důvodů čitelný či pokud vypnutím obrázků došlo k znepřístupnění jiné části stránky.

**Špatně:** Za špatné řešení bylo považováno vyplnění hodnoty alternativního textu nerelevantním obsahem, neexistence alternativního textu tam, kde být má, či existence alternativního textu tam, kde být nemá, tedy u prvků, které slouží k dekoracím účelům.

| Web        | Honocení | Poznámky                                                                                                                                    |
|------------|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| mdcr.cz    | 5        | Alternativní texty jsou někdy vyplněné špatně, jsou tam kde být nemají a tam kde být mají vždy nejsou.                                      |
| mfcz.cz    | 2        | Alternativní text několikrát chybí nebo není vyplněn zcela korektně.                                                                        |
| micr.cz    | 1        |                                                                                                                                             |
| mkcr.cz    | 5        | Alternativní texty téměř vůbec nepoužívá.                                                                                                   |
| army.cz    | 5        | Alternativní texty téměř vůbec nepoužívá (ani pro obrázky navigace).                                                                        |
| mmr.cz     | 5        | Alternativní texty téměř vůbec nevyužívá (ani pro obrázky navigace), tam kde je využívá jsou obvykle špatně prázdné.                        |
| mpo.cz     | 4        | U některých obrázků není alternativní text vyplněn, naopak je vyplněn u několika dekoracích prvků. V některých případech je vyplněn špatně. |
| msmt.cz    | 5        | Alternativní texty téměř vůbec nepoužívá.                                                                                                   |
| mzv.cz     | 5        | Alternativní texty v některých případech nepoužívá vůbec, někdy jsou prázdné a někdy naprosto neodpovídají realitě.                         |
| mzcr.cz    | 3        | Alternativní text často není vyplněn správně.                                                                                               |
| mze.cz     | 5        | Alternativní texty téměř vůbec nevyužívá (ani pro obrázky navigace) nebo je využívá chybně.                                                 |
| mvcr.cz    | 5        | Alternativní texty téměř vůbec nevyužívá (ani pro obrázky navigace).                                                                        |
| mpsv.cz    | 2        | Ne vždy je alternativní text uveden zcela korektně.                                                                                         |
| justice.cz | 5        | Alternativní text chybí v obrázkové navigaci, nadpisu stránky i v dalších prvcích.                                                          |
| env.cz     | 1        |                                                                                                                                             |
| psp.cz     | 1        |                                                                                                                                             |
| senat.cz   | 3        | Většinou je alternativní text zaplněn větším množstvím informací, než obsahuje obrázek.                                                     |
| vlada.cz   | 2        | Alternativní text chybí u obrázku nadpisu stránky.                                                                                          |
| hrad.cz    | 1        |                                                                                                                                             |

**Průměrná známka: 3,42**

Neexistence alternativního textu obrázku je vždy špatná, o to horší je však situace v případě, kdy je takovými obrázky tvořena navigace webu, v takovém případě návštěvník v prohlížení webu prakticky nemůže pokračovat. Takových případů se vyskytlo hned několik, pokud

bychom brali v úvahu všechny následky vypnutí obrázků, menu se stalo neviditelným celkem u 9 z 19 testovaných webů.

Častou chybou byla také neexistence alternativního textu u obrázku „loga“ instituce. V takovém případě se z webu ztrácí hlavní informace o jeho provozovateli.

### 3. Titulek stránky informuje o jejím obsahu

Název stránky je jedním ze základních navigačních a orientačních mechanismů, kterými stránka disponuje. Název stránky by proto měl obsahovat jasnou informaci o tom, co se na dané stránce nachází.

**Proč a pro koho:** Titulek stránky je pro správnou orientaci každého návštěvníka webu velmi důležitý. Zprostředkovává informaci o obsahu stránky a to ještě dříve, než se vůbec nějaký obsah zobrazí.

**Dobře:** Za správný byl považován takový titulek, který obsahoval název stránky, v případě titulní stránky plný název instituce.

**Špatně:** Za zcela nedostačující by byl považován případ, kdy by titulky stránek nebyly vůbec přítomny nebo by nedostatečně informovaly o obsahu stránky. Zásadní chybou je, pokud jsou titulky na všech stránkách webu shodné, v takovém případě nemohou poskytnout informaci o obsahu konkrétní stránky.

**Pozn.:** Z důvodu potřeby srovnání titulků mezi více stránkami bylo toto kritérium vždy testováno navíc ještě na několika dalších stránkách webu. Tyto stránky byly vybírány náhodně, ale vždy s ohledem na to, aby byly otestovány různé typy stránek, obvykle odkazované z různých typů navigace.

| Web        | Honocení | Poznámky                                                                                                                                                                                        |
|------------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| mocr.cz    | 4        | Na titulní stránce nic neříkající „MD“, na ostatních „Ministerstvo dopravy“                                                                                                                     |
| mocr.cz    | 1        |                                                                                                                                                                                                 |
| micr.cz    | 2        | Na titulní stránce „MIČR: Novinky“, na ostatních „MIČR: Název stránky“                                                                                                                          |
| mkcr.cz    | 4        | Vždy „Ministerstvo kultury“                                                                                                                                                                     |
| army.cz    | 3        | Titulní strana „Ministerstvo obrany“, stránky z hlavního menu „Název stránky“, ostatní stránky ale „Ministerstvo obrany“                                                                        |
| mmr.cz     | 4        | Vždy „Oficiální stránky Ministerstva pro místní rozvoj“                                                                                                                                         |
| mpo.cz     | 4        | Vždy „Ministerstvo průmyslu a obchodu“                                                                                                                                                          |
| msmt.cz    | 4        | Titulní stránka „: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České Republiky“, ostatní „Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, některé stránky níže v hierarchii obsahují titulek jiný |
| mzv.cz     | 4        | Na titulní stránce nic neříkající „MZV“, na ostatních „Ministerstvo zahraničních věcí České republiky“                                                                                          |
| mzcr.cz    | 3        | Na titulní stránce a některých dalších „MZČR“, na ostatních „MZČR – Název stránky“                                                                                                              |
| mze.cz     | 4        | Vždy „Ministerstvo zemědělství“                                                                                                                                                                 |
| mvcr.cz    | 1        |                                                                                                                                                                                                 |
| mpsv.cz    | 2        | Titulní stránka „MPSV.CZ“, ostatní stránky „MPSV.CZ: Název stránky“                                                                                                                             |
| justice.cz | 1        |                                                                                                                                                                                                 |
| env.cz     | 1        |                                                                                                                                                                                                 |
| psp.cz     | 1        |                                                                                                                                                                                                 |
| senat.cz   | 1        |                                                                                                                                                                                                 |
| vlada.cz   | 4        | Vždy „- Úřad vlády České republiky -“                                                                                                                                                           |
| hrad.cz    | 4        | Vždy „Pražský hrad“                                                                                                                                                                             |

**Průměrná známka: 2,74**

Všechny testované weby mají alespoň nějaký titulek. Téměř u poloviny webů se však stejný titulek opakuje na všech stránkách webu.

Častěji opakovanou chybou bylo uvedení samotné zkratky instituce jako titulku stránky, obvykle přímo na titulní stránce. Takové řešení je špatné, těžko můžeme zkratky názvů těchto institucí považovat za natolik ustálené, aby skutečně poskytl správnou informaci. Pokud návštěvník uvidí např. titulek „MD“, pravděpodobně ho nenapadne vůbec nic, natožpak „Ministerstvo dopravy“.

**4. Prvky tvořící nadpisy jsou správně označeny**

U všech prvků dokumentu musí být správně vyznačen jejich význam pomocí jazyka HTML. Grafické odlišení jednotlivých prvků není dostačující. Důležité je, aby byla zpřístupněna struktura nadpisů webové stránky a navigace usnadněná pomocí seznamů. V tomto testu bylo pro zjednodušení testováno pouze správné vyznačování nadpisů.

**Proč a pro koho:** Pokud je uživatel schopen vidět obsah stránky, obvykle dokáže rozlišit význam jednotlivých prvků z jejich vizuální podoby. Toho ale není schopen každý, proto je nutné vyznačovat význam příslušnými značkami, nikoli pouze jiným vzhledem. Správně vyznačený význam jednotlivých částí textu umožňuje hlasovým čtečkám určit strukturu dokumentu. A to lidé, kteří jsou při procházení Internetu závislí na hlasové čtečce ocení. Jinak se pro ně stránka stává jen zmetěm spousty stejných řádků.

**Správně:** Za správný postup byl považován takový případ, kdy všechny úrovně nadpisů byly správně vyznačeny a zároveň žádný text, který nadpisem není, tak označen nebyl. Správná struktura přitom začíná nadpisem první úrovně a větvením obsahu do nadpisů dalších úrovní.

**Špatně:** Za zcela nevyhovující byly označeny takové případy, kde se vyznačování nadpisů alespoň nejvyšší úrovně nevyskytovalo vůbec nebo případy, kde byl nevýznamným pasážím textu přisouzen význam nadpisu. Za chybné bylo považováno také několikanásobné používání nadpisu nejvyšší úrovně.

| Web        | Honocení | Poznámky                                                                                                             |
|------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| mdcr.cz    | 4        | Pouze nadpis 1. úrovně na podstránce.                                                                                |
| mfcz.cz    | 5        | Vyznačování nadpisů zcela chybí, nalezen jen jeden nadpis 2. úrovně.                                                 |
| micr.cz    | 1        |                                                                                                                      |
| mkcr.cz    | 5        | Nebylo nalezeno jakékoliv vyznačení nadpisu.                                                                         |
| army.cz    | 5        | Nalezeno jediné vyznačení nadpisu, a to nadpisu 4. úrovně.                                                           |
| mmr.cz     | 5        | Pouze na titulní stránce a pouze nadpisy 3. úrovně                                                                   |
| mpo.cz     | 5        | Nadpisy jsou používány v navigaci (nadpis 1. úrovně zní „Navigační menu“) v hlavní části webu nejsou používány vůbec |
| msmt.cz    | 5        | Nebylo nalezeno jakékoliv vyznačení nadpisu.                                                                         |
| mzv.cz     | 5        | Nebylo nalezeno jakékoliv vyznačení nadpisu.                                                                         |
| mzcr.cz    | 5        | Pouze na podstránce a pouze nadpis 3. úrovně.                                                                        |
| mze.cz     | 5        | Nebylo nalezeno jakékoliv vyznačení nadpisu.                                                                         |
| mvcr.cz    | 5        | Pouze na podstránce a pouze nadpisy 5. úrovně.                                                                       |
| mpsv.cz    | 1        |                                                                                                                      |
| justice.cz | 5        | Nebylo nalezeno jakékoliv vyznačení nadpisu.                                                                         |
| env.cz     | 1        |                                                                                                                      |
| psp.cz     | 5        | Pouze na podstránce nadpisy 2. a 4. úrovně                                                                           |
| senat.cz   | 5        | Pouze na podstránce nadpisy 3. úrovně vyznačené pro více skutečných úrovní nadpisů.                                  |
| vlada.cz   | 4        | Vždy jen jeden nadpis 2. úrovně, ale alespoň je jím vyznačeno                                                        |

|         |   |                                              |
|---------|---|----------------------------------------------|
|         |   | hlavní téma stránky.                         |
| hrad.cz | 5 | Nebylo nalezeno jakékoliv vyznačení nadpisu. |

### Průměrná známka: 4,26

Přestože hodnocení tohoto pravidla proběhlo v poměrně tolerantním duchu, výsledek se dá označit za katastrofální. 14 z celkem 19 webů tomuto jednoduchému pravidlu zcela nevyhovuje.

## 5. Text na stránce si může uživatel sám libovolně zvětšit

Text na stránce by měl jít podle potřeby uživatele v prohlížeči zvětšit klasickou funkcí *zobrazit -> velikost textu -> větší*. Pokud má však web velikost písma definovanou v absolutních jednotkách, takto ho zvětšit nejde. Alespoň ne u nejpoužívanějšího prohlížeče Microsoft Internet Explorer.

**Proč a pro koho:** Možnost zvětšení velikosti písma je důležitá témeř pro *každého*. Samozřejmě je to důležité pro člověka s horším zrakem, ale i pro člověka se zrakem dobrým je příjemnější na čtení písmo větší. U některých webů je dokonce jedno, jak dobře vidíte, protože písmo je tak malé, že je velmi obtížné jej vůbec přečíst.

**Správně:** Správně by se nastavením většího písma pomocí prohlížeče měl zvětšit všechny text na stránce. Při hodnocení bylo přihlášeno i k tomu, aby zvětšením písma nedošlo k situaci, kdy nebude možné některou část textu dobře přečíst.

**Špatně:** Za zcela špatné bylo považováno, pokud na webu většina textu zvětšit vůbec nešla.

| Web        | Hodnocení | Poznámky                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| mdcr.cz    | 2         | Některé texty jsou v absolutních jednotkách, např. odkaz na anglickou verzi webu.                                                                                                                                                                                                                               |
| mfcz.cz    | 4         | Navigace a kontaktní údaje jsou v absolutních jednotkách.                                                                                                                                                                                                                                                       |
| micr.cz    | 3         | Na podstránce je velikost písma v obsahové části v absolutních jednotkách. Při zvětšení písma dochází také k částečnému zakrytí nadpisu stránky.                                                                                                                                                                |
| mkcr.cz    | 5         | Zvětšit lze jen několik odkazů na titulní stránce, jinak je písmo v absolutních jednotkách a zvětšit nejde.                                                                                                                                                                                                     |
| army.cz    | 5         | Zvětšit lze jen několik odkazů a nadpis podstránky. Ostatní velikost zadána v absolutních jednotkách.                                                                                                                                                                                                           |
| mmr.cz     | 5         | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| mpo.cz     | 2         | Text se nezvětší v žádném rozbaleném menu.                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| msmt.cz    | 5         | Titulní stránka je zcela nezvětšitelná, na podstránce se část textu zvětšit dá, ne však navigace.                                                                                                                                                                                                               |
| mzv.cz     | 5         | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| mzcr.cz    | 5         | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| mze.cz     | 5         | Na titulní stránce lze malou část textu zvětšit, na podstránce pouze jeden nadpis.                                                                                                                                                                                                                              |
| mvcr.cz    | 5         | Na titulní stránce písmo zvětšit nejde vůbec, na podstránce písmo pomocí prohlížeče zvětšit nelze. Pro zvětšení písma zde slouží speciální odkaz, ten sám je však značně nepřístupný a to díky závislosti na funkčním javascriptu a na vlastním malém fontu. Toto řešení nemůže být hodnoceno jako postačující. |
| mpsv.cz    | 5         | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| justice.cz | 5         | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| env.cz     | 1         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| psp.cz     | 2         | Navigace na titulní stránce zvětšit nejde, protože jsou to obrázky.                                                                                                                                                                                                                                             |
| senat.cz   | 5         | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| vlada.cz   | 3         | Na podstránce velkou část textu zvětšit nelze. Navigace je obrázkem a zvětšit nelze.                                                                                                                                                                                                                            |

|         |   |                                                             |
|---------|---|-------------------------------------------------------------|
| hrad.cz | 5 | Žádná část stránek se při nastavení většího fontu nezvětší. |
|---------|---|-------------------------------------------------------------|

**Průměrná známka: 4,05**

Možnost zvětšit si úplně všechny text byla nalezena na jednom jediném webu. O to horší je, že tam, kde byla velikost písma nezměnitelná byla většinou již sama o sobě velmi malá, často i pouhých 8 pixelů, na což už člověk musí být opravdu bystrozraký.

**6. Zobrazení obsahu stránky není závislé na Javascriptu či Flashi**

Všechny obsah stránky musí být bez problému dostupný i bez podpory JavaScriptu či Flashe.

**Proč a pro koho:** Technologie javascript a flash nemusí být nutně nainstalované, funkční či uživatelem povolené. Mnoho lidí si javascript vypíná, aby tak zabránili nepříjemnému vyskakování reklamních oken.

**Správně:** Správné je pokud zobrazení žádné podstatné části stránky není závislé na javascriptu či flashi. Chybou v tomto ohledu tedy samozřejmě není nefunkčnost efektů pro zpestření stránky při vypnutí javascriptu.

**Špatně:** Chybou je, pokud jakákoliv důležitá část stránky nedokáže plnit svou úlohu.

| Web        | Honocení | Poznámky                                                           |
|------------|----------|--------------------------------------------------------------------|
| mdcr.cz    | 1        |                                                                    |
| mfcz.cz    | 1        |                                                                    |
| micr.cz    | 1        |                                                                    |
| mkcr.cz    | 1        | Nefunguje pouze zvětšení fotografie po kliknutí.                   |
| army.cz    | 1        |                                                                    |
| mmr.cz     | 1        |                                                                    |
| mpo.cz     | 1        | Nefunguje pouze zrychlená navigace, což není chybou.               |
| msmt.cz    | 1        |                                                                    |
| mzv.cz     | 1        |                                                                    |
| mzcr.cz    | 1        |                                                                    |
| mze.cz     | 3        | Nefunkční odkazy na kontaktní formulář a verzi pro tisk            |
| mvcz.cz    | 5        | Nezobrazení navigačního menu podstránky.                           |
| mpsv.cz    | 1        |                                                                    |
| justice.cz | 5        | Nezobrazuje se značná část textu podstránky.                       |
| env.cz     | 1        | Nefunguje pouze zrychlená navigace, což není chybou.               |
| psp.cz     | 1        |                                                                    |
| senat.cz   | 2        | Větší část „pojízdné“ informace na titulní stránce zůstává skrytá. |
| vlada.cz   | 1        |                                                                    |
| hrad.cz    | 5        | Nefungují odkazy na jazykové verze a 1 odkaz v hlavní navigaci.    |

**Průměrná známka: 1,79**

Toto pravidlo bylo u většiny webů splněno, přestože javascript používají k nějakým účelům téměř všechny testované weby. Většinou se ale jedná pouze o efekty, které přístupnost webu nijak neomezují. Fatální chybou ovšem je závislost zobrazení celého navigačního menu na javascriptu v případě webu Ministerstva vnitra.

## Shrnutí výsledků

| Pořadí  | Instituce  | 1. odkazy | 2. alt. text | 3. titulky | 4. nadpisy | 5. písmo | 6. javascript | Průměrné hodnocení |
|---------|------------|-----------|--------------|------------|------------|----------|---------------|--------------------|
| 1.      | env.cz     | 1         | 1            | 1          | 1          | 1        | 1             | 1                  |
| 2.      | micr.cz    | 1         | 1            | 2          | 1          | 3        | 1             | 1,5                |
| 3.      | psp.cz     | 1         | 1            | 1          | 5          | 2        | 1             | 1,83               |
| 4.      | mpsv.cz    | 1         | 2            | 2          | 1          | 5        | 1             | 2                  |
| 5.      | vlada.cz   | 1         | 2            | 4          | 4          | 3        | 1             | 2,5                |
| 6.      | mpo.cz     | 1         | 4            | 4          | 5          | 2        | 1             | 2,83               |
| 7.      | mfcz.cz    | 5         | 2            | 1          | 5          | 4        | 1             | 3                  |
| 8.-9.   | mdcr.cz    | 5         | 5            | 4          | 4          | 2        | 1             | 3,5                |
| 8.-9.   | senat.cz   | 5         | 3            | 1          | 5          | 5        | 2             | 3,5                |
| 10.     | mzcr.cz    | 5         | 3            | 3          | 5          | 5        | 1             | 3,67               |
| 11.-12. | army.cz    | 4         | 5            | 3          | 5          | 5        | 1             | 3,83               |
| 11.-12. | mzv.cz     | 3         | 5            | 4          | 5          | 5        | 1             | 3,83               |
| 13.-16. | mkcr.cz    | 5         | 5            | 4          | 5          | 5        | 1             | 4,17               |
| 13.-16. | mmr.cz     | 5         | 5            | 4          | 5          | 5        | 1             | 4,17               |
| 13.-16. | msmt.cz    | 5         | 5            | 4          | 5          | 5        | 1             | 4,17               |
| 13.-16. | hrad.cz    | 5         | 1            | 4          | 5          | 5        | 5             | 4,17               |
| 17.-18. | mvcr.cz    | 5         | 5            | 1          | 5          | 5        | 5             | 4,33               |
| 17.-18. | justice.cz | 5         | 5            | 1          | 5          | 5        | 5             | 4,33               |
| 19.     | mze.cz     | 5         | 5            | 4          | 5          | 5        | 3             | 4,5                |
| celkově |            | 3,58      | 3,42         | 2,74       | 4,26       | 4,05     | 1,79          | 3,31               |

Z hlediska **testovaných kritérií** vyplývá, že nejtěžší je pro weby státní správy dodržovat správné vyznačování nadpisů. Přitom právě toto pravidlo patří mezi ta nejsnáze dodržitelná. Překvapivě velmi dobře obstála většina webů u pravidla o přístupnosti obsahu webu nezávisle na funkčním javascriptu či flashi.

Pokud se na hodnocení podíváme optikou vítězů a poražených, jednoznačně nejlépe si v průběhu celého hodnocení vedl web **Ministerstva životního prostředí**, jemuž nebyl v hodnocení stržen žádný bod. Zjevná snaha o bezbariérovost existuje i u webu Ministerstva informatiky.

Naopak zcela lhostejně se k přístupnosti staví **Ministerstvo zemědělství**, které obdrželo nedostatečné hodnocení hned pětikrát. Podobně velmi špatný stav panuje i na webech Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva kultury, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a webu Pražského hradu. Všechny tyto weby skončily s výslednou průměrnou známkou horší než čtyřkou.

Příznačným faktorem, který potvrzuje velmi špatný stav přístupnosti webů státní správy, je i **celková průměrná známka**, kterou v hodnocení jednotlivé weby obdržely. Alespoň průměrnou známku, tedy 3, obdrželo pouze sedm institucí.

Zákonem daných pravidel pro tvorbu přístupného webu je celkem 37. V tomto testu jich bylo testováno pouze 6, navíc ne ve své plné formě a ne v rámci celého webu. Celková průměrná známka byla 3,31. Pokud bychom se pokusili otestovat tyto weby podle plného znění *Pravidel pro tvorbu přístupného webu*, tedy podle zákonem požadovaného minima přístupnosti, pravděpodobně bychom zjistili, že situace je ve skutečnosti **mnohem horší**.